

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/39/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5125010201
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5125010201.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovéj a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Eriky Bebčákovej na verejnom zasadnutí konanom 24. júla 2025 prejednal odvolania obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX a poškodeného C. D., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 2T/16/2025-549 z 24.4.2025 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), f), ods. 2 Tr. por. zrušuje rozsudok Okresného súdu Žilina, č. k. 2T/16/2025-549 z 24.4.2025 vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a vo výroku o náhrade škody.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine a výroku o treste prepadnutia veci rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 2T/16/2025-549 z 24.4.2025,

obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v E., trvale bytom E.,
F. XXXX/XX, okr. E.,
t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Ilava,

o d s u d z u j e :

Podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 5 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému A. B. ukladá povinnosť nahradiť poškodenému C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, okr. E., bolesné vo výške 1 430 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. sa poškodený C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, G.. E., so zvyškom nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 2T/16/2025-549 z 24.4.2025, bol obžalovaný A. B. uznaný vinným, že

dňa 25.08.2024 v čase asi o 22:55 hod. v Čadci, na ulici B., v blízkosti budovy č.XX, počas hodového jarmoku, v prítomnosti najmenej troch osôb, pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával C. D., ktorý v tom čase prechádzal okolo neho s jeho bývalou priateľkou, a keď C. D. nereagoval, rozbehol sa za ním a kopol ho najmenej dvakrát do ľavej strany chrbta, následne ho vreckovým zatváracím nožom značky

EXTOL CRAFT s rukoväťou nepravidelného sfarbenia zeleno-hnedej farby s dĺžkou čepele cca 8,2 cm bodol dvakrát do oblasti hrudných stavcov 7 až 10 vzadu a jedenkrát do oblasti ľavej strany hrudníka v prednej podpazušnej čiare na úrovni 4. až 5. rebra, v ďalšom konaní mu zabránil okoloidúci, pričom útokom spôsobil C. D. 2 bodné rany o veľkosti 21 až 23 mm v medzilopatkovej oblasti, v strede chrčtice, jedna rana o hĺbke 2 až 3 cm zasiahla do podkožia a druhá rana o hĺbke cca 3 cm zasiahla do svalovej vrstvy, ďalej mu spôsobil bodnú ranu o veľkosti 23 mm, hlbokú cca 3 cm na ľavej strane hrudníka, v prednej podpazušnej čiare na úrovni 4. až 5. rebra a tiež plošné podkožné hematómy a opuchy nad stavcami 7 až 10 a v oblasti ľavej strany hrudníka na dorzálnnej strane, uvedené zranenia si u menovaného vyžiadali pracovnú neschopnosť v trvaní najmenej 15 dní, pričom pri použití väčšej intenzity sily pri bodnutí, v prípade rany v oblasti ľavej strany hrudníka, by došlo u C. D. k ohrozeniu životne dôležitého orgánu - srdca,

čím spáchal zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák.

Za to bol odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., s prihliadnutím na § 36 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 5 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest prepadnutia vecí, a to vreckového zatváracieho noža značky EXTOL CRAFT s rukoväťou nepravidelného sfarbenia zeleno-hnedej farby s dĺžkou čepele 8,2 cm, o dĺžke v zloženom stave cca 11,5 cm. Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obžalovaného nahraďiť poškodenému C. D., nar. XX.XX.XXXX, škodu vo výške 1 430 eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného C. D. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 24.4.2025 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku obžalovaný, prokurátor a poškodený si ponechali lehotu.

Dňa 5.5.2025 bolo okresnému súdu elektronicky doručené odvolanie poškodeného proti výroku o náhrade škody prostredníctvom splnomocnenca poškodeného podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom s tým, že odvolanie odôvodní v primeranej lehote po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Dňa 12.5.2025 bolo okresnému súdu doručené odvolanie obžalovaného proti výroku o treste prostredníctvom obhajcu s tým, že odvolanie odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolanie bolo doručované prostredníctvom Slovenskej pošty a bolo podané na pošte 9.5.2025.

Dňa 19.5.2025 bolo súdu prvého stupňa doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného prostredníctvom obhajcu, v ktorom sú uvedené nasledovné argumenty:

„Proti Rozsudku Okresného súdu Žilina, pracovisko Čadca zo dňa 24.04.2025, sp. zn. 2T/16/2025 podávam v zákonnej lehote odvolanie, ktoré prostredníctvom svojej obhajkyne odôvodňujem

a navrhujem, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku mi uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l), n), d) Tr. zákona, so zistením jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zákona s použitím § 39 ods. 1 Tr. zákona trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a s uložením primeranej skúšobnej doby. Napadnutým rozsudkom ma súd uznal vinným zo zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona k § 155 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe Krajskej prokuratúra v Žiline.

Za to mi súd uložil podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona s prihliadnutím k § 36 ods. 2 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 39 ods. 5 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ma súd pre výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mi súd uložil trest prepadnutia vecí, a to vreckového zatváracieho noža značky EXTOL CRAFT s rukoväťou nepravidelného sfarbenia zeleno - hnedej farby s dĺžkou čepele 8,2 cm, o dĺžke v zloženom stave cca 11,5 cm.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku mi súd uložil povinnosť nahradiť poškodenému C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E.- E. XXXX, okr. E., škodu vo výške 1.430,-€.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku súd poškodeného C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom E.- E. XXXX, okr. E. so zvyškom nároku odkazuje na civilný proces.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Súd prvého stupňa na základe zákonného a úplného dokazovania náležite zistil skutkový stav vecí v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o podanej obžalobe tak, ako to vyžaduje ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. poriadku súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu uviedol svoje úvahy akými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a preto aj postupoval so zásadami vyplývajúcimi z ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Správne kvalifikoval aj moje konanie.

Pri ukladaní druhu a výmery trestu súd prvého stupňa vychádzal z kritérií uvedených v § 34 ods. 1 až ods. 4 Tr. zákona.

Súd prvého stupňa pri odôvodnení rozsudku poukázal a prihliadol pri ukladaní trestu na dve poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. j), že som viedol pred spáchaním skutku riadny život a poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1) Tr. zákona, a teda, že som sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin som úprimne oľutoval.

Podľa môjho názoru sa súd náležite nevysporiadal s poľahčujúcou okolnosťou podľa ustanovenia § 36 písm. n) Tr. zákona, nakoľko sa domnievam, že svojim vyhlásením o vine som aktívne napomohol súdu pri objasnení uvedenej trestnej činnosti. Čo sa týka aktívneho napomáhania orgánom činným v trestnom konaní, dávam do pozornosti fakt, že pri konštatovaní súdu, že som sa pri výsluchu v prípravnom konaní priznal, a teda som sa nevyhýbal napomáhaniu v danom konaní. Takáto skutočnosť mi nemôže byť pričítaná na moju ťarchu a preto sa domnievam, že nemožno považovať takúto skutočnosť za nenapomáhanie či už súdu alebo orgánom činným v trestnom konaní.

Z uvedeného vyplýva, že v takomto prípade viacnásobne prevažovali poľahčujúce okolnosti, nakoľko prirážajúca okolnosť v mojom prípade bola zistená len jedna.

Je pravda, že súd v mojom prípade aplikoval ustanovenie § 39 ods. 5 Tr. zákona, t.j. súd môže uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá je v mojom prípade v zmysle ustanovenia § 155 ods. 1 Tr. zákona v rozpätí 4 až 10 rokov, ktorá je neprimerane prísna.

Som však toho názoru, že v mojom prípade aj trest odňatia slobody v trvaní 32 mesiacov nepodmienečne je trestom neprimerane prísny. Tu hlavne poukazujem na rozhodnutia Okresného súdu Žilina, sp. zn. 21750/2023 ako aj rozhodnutie taktiež Okresného súdu Žilina 2T/2/2024.

Chcem poukázať na môj doterajší život. Som v podstate mladou osobou, ktorá má život pred sebou a do tejto situácie, za ktorú som odsúdený som sa dostal nielen vlastnou vinou. Sám poškodený ma viac krát kontaktoval a provokoval ma. Ja som si celej situácie vedomý a veľmi ma mrzí to, čo som poškodenému spôsobil. Taktiež som sa poškodenému aj ospravedlnil list ako aj na hlavnom pojednávaní. Ospravedlnil som sa aj jeho rodičom. Počas výkonu trestu som si svoje priority dostatočne uvedomil a čas strávený vo výkone väzby som trávil prehodením si celého života.

Podaným odvolaním sa domáham dosiahnutia účelu trestu podľa § 34 Tr. zákona, tak v oblasti generálnej, ako aj individuálnej prevencie, a to mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, po aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 spolu s § 39 ods. 3 písm. c) Tr. zákona trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a s uložením primeranej skúšobnej doby.

Takto uložený trest by teda plnil zákonom požadovanú ochrannú funkciu, ako aj funkciu generálnej prevencie smerom k ostatným členom spoločnosti, aby jednoznačne vnímali, že za porušenie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení a na druhej strane trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a s uložením primeranej skúšobnej doby by bolo možné vo vzťahu k mojej osobe považovať za adekvátny, spravodlivý a primeraný k spáchanému skutku.“

Dňa 26.5.2025 bolo súdu prvého stupňa doručené odôvodnenie odvolania poškodeného C. D., prostredníctvom splnomocnenca, v ktorom sú uvedené nasledovné argumenty:

„Poškodený prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn.: 2T/16/2025 zo dňa 24.04.2025 proti výroku o náhrade škody zahlásil odvolanie, podľa §307 ods. 1 písm c) zákona č. 301/2005 Z.z Trestný zákon (ďalej len „TP“), ktoré písomne odôvodňuje nasledovne.

I.

Vyššie označeným trestným rozsudkom bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania zo zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa §14 ods. 1 trestného zákona k §155 ods. 1 trestného zákona a prečinu výtržníctva v zmysle §364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) trestného zákona s poukazom na §138 písm. a) Trestného zákona. zákona č. 300/2005 Z.z Trestný zákon (ďalej len „TZ“), za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov.

Toto odvolanie smerujeme voči výroku o náhrade škody, v ktorom prvostupňový súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť spôsobenú škodu, t.j. „bolestné“ vo výške 1.430,-EUR. So zvyškom škody bol poškodený odkázaný na civilný proces.

Poškodený má za to, že napadnutý výrok je nesprávny, a to jednak z dôvodu neúplného a nedostatočného zistenia skutkového stavu, jednak z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia uplatnených nárokov. Súd sa nezaoberal všetkými relevantnými dôkazmi, ktoré boli predložené, a nevyvodil z nich primerané závery. Odôvodnenie výroku o náhrade škody je nepresvedčivé a nezodpovedá tomu, čo bolo v konaní preukázané.

Prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že „Vzhľadom na vykonané dokazovanie k uplatnenému nároku na náhradu škody a nedostatočné odôvodnenie uplatneného nároku bez akéhokoľvek vysvetlenia súvislostí predložených dokladov s uplatneným nárokom, teda z akého dôvodu sa listinné dôkazy predkladajú, čo potvrdzujú, ku ktorému uplatnenému nároku sa predkladá tá-ktorá listina, súd s nárokom v tejto časti odkázal poškodeného na civilný proces. Táto zmes účtovných dokladov bez výpovednej hodnoty v súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu škody nie je postačujúca na to, aby súd mohol rozhodnúť o uplatnenom nároku na náhradu škody. Nie je úlohou súdu vyhľadávať jednotlivé doklady potvrdzujúce uplatnený nárok a priraďovať ich k uplatnenému nároku. Vzhľadom na uvedené preto súd má za to, že riadne bol uplatnený nárok iba na náhradu bolestného na sumu 1.430,-EUR, ktorú súd poškodenému priznal a obžalovaného zaviazal k náhrade bolestného v tomto rozsahu. Pokiaľ ide o nárok na úhradu za psychologickú terapiu, z listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, vyplýva, že poškodený vyhľadal odbornú pomoc a navštevuje psychiatra, a aj psychológa. Nebolo preukázané vykonaným dokazovaním a nie je zrejmé, do akej miery, a či vôbec je nevyhnutná pomoc psychológa. O tejto skutočnosti nebol súdu predložený žiadny dôkaz a na rozhodnutie o tomto uplatnenom nároku by bolo nevyhnuté vykonať ďalšie dokazovanie.....“

Poškodený si v trestnom konaní včas a riadne uplatnil viacero nárokov na náhradu škody, ktoré oprel o konkrétne a dôveryhodné dôkazy. Išlo najmä nároky na náhradu škody, titulom náhradu za bolesť, nákladov vynaložených na liečbu, vrátane pravidelných výdavkov na dochádzanie do zdravotníckych zariadení, nákladov spojených s absolvovaním psychologickkej terapie a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej dopadom skutku na psychický stav poškodeného.

K uvedeným nárokom boli pripojené viaceré dokumenty a výpoveď samotného poškodeného. Tieto dôkazy jednoznačne potvrdzujú opodstatnenosť a výšku uplatnených nárokov.

Ku dňu hlavného pojednávania (24.04.2025), na ktorom prvostupňový súd rozhodol o vine a treste obžalovaného, boli všetky listiny, vrátane lekárskeho správ a potvrdení o úhrade nákladov súvisiacich s liečbou poškodeného predložené súdu, a to nie len priamo na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 02.04.2025, ale aj elektronicky 07.04.2025. Listiny boli elektronicky zvlášť zaslané aj Krajskej prokuratúre Žilina a obhajcovi obžalovaného, ktorých obsah nebol spochybnený.

Napriek tomu súd v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne uvádza, že sa týmito dôkazmi nezaoberal, resp. ich nepovažoval za rozhodné. Ide o závažné opomenutie, ktoré má priamy vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Súd mal povinnosť sa s predloženými dôkazmi riadne a dôsledne vysporiadať. Ich

ignorovanie v konečnom dôsledku poškodzuje záujmy poškodeného a znižuje dôveru v spravodlivosť rozhodovania v trestných veciach.

Nevysporiadanie sa s nárokmi nie je len procesným pochybením – ide o porušenie princípov spravodlivého súdneho konania, ktoré môžu mať za následok zbytočné a neopodstatnené prietahy v uplatnení nárokov, ktoré boli v rámci konania plnohodnotne preukázané.

II.

Súd v odôvodnení rozsudku spochybnil opodstatnenosť psychologickkej terapie poškodeného, a to len na základe svojho subjektívneho zhodnotenia povahy trestného činu.

V rozhodnutí sa uvádza, že súd nevidí dôvod, prečo by takáto terapia mala byť nevyhnutná, pričom súd túto potrebu zjavne hodnotil len na základe svojej vlastnej úvahy. Poškodený v konaní jednoznačne preukázal, že mu bola psychologická terapia odporučená odborníkmi, čo vyplýva z lekárskeho správ B. H. – psychiatrická ambulancia (napr. Lekárska správa zo dňa 10.10.2024, Lekárska správa zo dňa 20.12.2024), a doložil aj jej realizáciu a úhrady. Predložené lekárske správy jednoznačne poukazovali na psychické následky skutku. Tým, že súd túto potrebu spochybnil bez odbornej opory, zasahuje nielen do hodnotenia dôkazov, ale nepriamo aj zľahčuje dopad trestného činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným.

Takýto prístup považuje za neprípustný. Súd nemá právomoc svojvoľne hodnotiť potrebu psychologickkej liečby, ak táto potreba bola preukázaná dôkazmi, ktoré neboli vyvrátené.

V nadväznosti na odôvodnenie rozhodnutia súdu, v ktorom bola spochybnená potreba psychologickkej terapie poškodeného, si poškodený ďalej dovoľuje uviesť, že takéto posúdenie považuje za nesprávne a vychádzajúce z nepochopenia odbornej náplne psychologickkej starostlivosti v kontexte traumy a psychických následkov trestných činov.

Je potrebné rozlišovať medzi úlohou psychiatra a psychológa, a zároveň pochopiť, že ide o rozdielne, no navzájom sa dopĺňajúce odborné profesie, ktoré zohrávajú významnú úlohu v starostlivosti o duševné zdravie.

Z lekárskej správy B. H. – psychiatrická ambulancia zo dňa 10.10.2024 jednoznačne vyplýva odporúčanie odborne vzdelanej osoby, aby poškodený viedol ďalšie terapeutické sedenia so psychológom.

Práve psychologická starostlivosť často zohráva kľúčovú úlohu v liečbe psychickej ujmy spôsobenej trestnou činnosťou – najmä v prípadoch, kde nejde o psychiatrickú diagnózu, ale o dôsledky stresu a traumy, ktoré si vyžadujú odborné sprevádzanie, a nie len medikamentóznou liečbu.

Z uvedeného vyplýva, že výdavky poškodeného na psychologickú terapiu boli oprávnené, nevyhnutné a priamo súvisiace so skutkom, ktorý bol predmetom konania. Náhrada týchto nákladov preto mala byť súdom priznaná.

III.

Vo vzťahu k nepriznanému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poškodený uvádza, že v trestnom konaní dostatočne preukázal, že skutok, ktorý je predmetom trestného konania, mal naňho dlhodobý negatívny dopad, a to nielen po fyzickej, ale predovšetkým po psychickej a osobnostnej stránke. Uviedol konkrétne zmeny v jeho každodennom fungovaní, osobných vzťahoch, schopnosti vykonávať bežné aktivity, ako aj dopady na pracovný život. Ovplyvnenie života poškodeného – najmä vo vzťahu k psychickej stránke boli okrem výpovede poškodeného preukázané aj samotnými lekárskejšími správami B. H. – psychiatrická ambulancia a potvrdeniami o návšteve psychologického terapeuta. Všetko nasvedčovalo tomu, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy bol v konaní dostatočne osvetlený a súd mal možnosť o ňom rozhodnúť. Opomenutie tohto nároku, bez toho, aby súd uviedol dôvody pre ktoré ho nepriznal, resp. kedy súd poukázal na to, že nároky neboli preukázané, pôsobí ako ďalšie závažné pochybenie.

IV.

Poškodený zároveň namieta postup súdu, ktorým mu nepriznal náhradu trov presne vopred vyčíslených a uplatnených trov konania, ktoré mu v súvislosti s uplatnením škody vznikli.

Podľa §557 ods. 1 Trestného poriadku „Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých pribratím splnomocnenca.“

„Pod pojmom trovy potrebné na účelné uplatnenie nároku, možno rozumieť, tak výdavky poškodeného, ktoré boli vynaložené v priamej súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody a s konaním o tomto nároku, ako aj výdavky poškodeného spojené s preukázaním presnej výšky škody, ktorá mu vznikla trestným činom. Medzi trovy potrebné na účelné uplatnenie nároku na náhradu škody, zákonodarca

explicitne (z dôvodu právnej istoty) radí aj trovy, ktoré poškodenému vznikli v súvislosti s pribratím splnomocnenca.“ (Komentár Beck, Trestný poriadok II, 1. vydanie, 2021, s. 1256-1257: S. Romža)

Poškodený je presvedčený, že súd mal pri rozhodovaní o náhrade trov zohľadniť toto zákonné ustanovenie, ktoré jasne stanovuje povinnosť odsúdeného nahradiť náklady nevyhnutné na účelné uplatnenie nároku poškodeného. Tento postup súdu považuje za nezákonný a nesprávny, keďže nebolo primerane prihliadnuté na potrebu úhrady trov, ktoré súviseli s nevyhnutnými výdavkami spojenými s konaním, vrátane trov právneho zastupovania. Rozhodnutie súdu, ktoré nezohľadnilo túto povinnosť uloženú zákonom, považuje poškodený za porušenie jeho práva na náhradu trov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou efektívneho a účelného uplatnenia jeho práv v trestnom konaní.

Poškodený súhlasí s nepriznaním uplatnenej škody vo vzťahu nákladov vzniknutých v súvislosti s dočasnou práceneschopnosťou poškodeného a to, náhrada za dovolenku, kompenzáciu mzdy a náhrady mzdy za nevyhnutné voľno. Z uvedeného dôvodu si uplatňuje škodu v trestnom konaní a to titulom bolestného vo výške 1.430,-EUR a škodu pozostávajúcu z nákladov spojených s liečbou v celkovej výške 684,40,-EUR. Rovnako si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške 5.000,-EUR. Poškodený má za to, že všetky uplatnené nároky na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy boli v trestnom konaní za dostatočne preukázané, aby o nich súd mohol rozhodnúť. V tejto súvislosti si poškodený uplatňuje aj nárok na náhradu trov, ktoré jemu a jeho splnomocnencovi v súvislosti s uplatnením škody vznikli.

Poškodený znovu predkladá vyúčtovanie trov poškodeného, ktoré po odstránení skôr uplatnených nárokov na náhradu škody opäť vyúčtoval na sumu v celkovej výške 3.527,16,- EUR s DPH.

V.

V zmysle vyššie uvedeného má poškodený za to, že náhrada škody pozostávajúca z nákladov spojených s liečbou v celkovej výške 684,40,-EUR, náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,-EUR a trovy poškodeného boli uplatnené riadne a včas, pričom ich výšky sú nesporné a jednoznačne preukázané. Poškodený má za to, že pre rozhodnutie o celej uplatnenej náhrade škody nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, a preto navrhuje, aby odvolací súd výrok o náhrade škody zrušil a rozhodol tak, že súd uloží obžalovanému v odsudzujúcom rozsudku povinnosť uhradiť škodu poškodenému titulom bolestného vo výške 1.430,- Eur, škodu pozostávajúcu z nákladov spojených s liečbou v celkovej výške 684,40,-EUR a nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,-EUR spolu s náhradou trov právneho zastúpenia vo výške 3.527,16,-EUR s DPH.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k odvolaniam obžalovaného a poškodeného a k ich odôvodneniam.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za zákonný a správny a navrhuje odvolania obžalovaného a poškodeného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť. Splnomocnenec poškodeného v konečnom návrhu uviedol, že náhrada škody pozostávajúca z nákladov spojených s liečbou v celkovej výške 684,40 eur, náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur a trovy poškodeného boli uplatnené riadne a včas, pričom ich výšky sú nesporné a jednoznačne preukázané. Poškodený má za to, že pre rozhodnutie o celej uplatnenej náhrade škody nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, a preto navrhuje, aby odvolací súd výrok o náhrade škody zrušil a rozhodol tak, že uloží obžalovanému povinnosť nahradiť škodu titulom bolestného vo výške 1 430 eur, škodu pozostávajúcu z nákladov spojených s liečbou v celkovej výške 684,40 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 5 000 eur spolu s náhradou trov zastúpenia vo výške 3 527,16 eur s DPH. Čo sa týka odvolania obžalovaného, rozhodnutie ponechal na úvahe súdu. Obhajkyňa v konečnom návrhu uviedla, že navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil vo výroku o treste a aby sám vo veci rozhodol a uložil obžalovanému primeraný trest, a to s poukazom na ust. § 36 písm. j), l), n) Tr. zák. a § 37 písm. h) Tr. zák. a po aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. na podmienený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby. Podľa § 319 navrhla odvolanie poškodeného zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný v konečnom návrhu uviedol, že sa pridrižava dôvodov podaného odvolania tak, ako tieto na verejnom zasadnutí predniesla jeho obhajkyňa a v zmysle týchto dôvodov krajskému súdu navrhol aj rozhodnúť. Nad rámec uviedol, že ešte raz chce zdôrazniť, že uvedeného konania ľutuje. Počas výkonu väzby ho už niekoľkokrát oľutoval, je mu to ľúto, už sa takého konania nedopustí. Chce poprosiť súd o poskytnutie šance, aby mu uložil podmienený trest. Chce sa odsťahovať z E. do I. aj s rodinou, kde chce začať nový život. Podľa § 319 navrhol odvolanie poškodeného zamietnuť ako nedôvodné. Verejné zasadnutie sa za splnenia zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti poškodeného.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolania obžalovaného a poškodeného boli podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolania boli podané oprávnenými osobami v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), c), § 308 ods. 1 Tr. por., obsah odvolaní spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaných odvolaní v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný A. B. podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatel'a.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdených trestných činov (zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na priebeh hlavného pojednávania v konaní pred prvostupňovým súdom, na ktorom obžalovaný A. B. v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaný zároveň odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. Súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. vyhlásenie obžalovaného A. B. prijal.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Na tomto mieste krajský súd poznamenáva, že argumenty obžalovaného uvedené v písomných dôvodoch odvolania neboli spôsobilé zvrátiť druh a výmeru trestu, ktorý bol obžalovanému uložený rozsudkom súdu prvého stupňa.

Krajský súd zrušil výrok o treste len z formálnych dôvodov a to z dôvodu, že správne malo byť vo výroku rozsudku okresného súdu uvedené ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zák. a nie ustanovenie § 36 ods. 2 Tr. zák.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje s právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku v súvislosti s výrokom o treste, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto

spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie – bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Z dôvodov odvolania obžalovaného je nesporné, že obžalovaný primárne namieta neprimeranosť trestu, ktorý bol uložený rozsudkom súdu prvého stupňa a žiadal o uloženie alternatívneho trestu – podmieneného trestu odňatia slobody, nakoľko nepodmienečný trest považuje za neprimerane prísny. Poukázal na fakt, že je mladým človekom a tiež na to, že poškodený ho provokoval, on sa však ospravedlnil rodičom poškodeného. Obžalovaný tiež žiadal o aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. spolu s § 39 ods. 3 písm. c) Tr. zák.

Krajský súd po preskúmaní vyšetrovacieho a súdneho spisu nevzhladol žiadne okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, kde by použitie týmto zákonom ustanovenej trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti by postačoval aj trest kratšieho trvania podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Rovnako krajský súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by obžalovanému uložil podmienený trest odňatia slobody. Práve naopak, keďže odvolanie proti výroku o treste podal len obžalovaný, pri absencii odvolania prokurátora proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, nebolo možné krajským súdom vzhľadom k uplatneniu zásady zákazu zmeny k horšiemu (*reformatio in peius*) navýšiť uložený trest odňatia slobody. Krajskému súdu sa uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia zdal neprimerane mierny a bol uložený mimo zákonom ustanovenú trestnú sadzbu. Trest sa však z vyššie uvedeného dôvodu nemohol prísniť.

V prípade zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., ako najprísnejšieho z trestných činov kladených za vinu obžalovanému (krajský súd už v tomto štádiu trestného stíhania nebude polemizovať o správnosti právnej kvalifikácie skutku, ale zastáva názor, že skutok obžalovaného mal byť správne právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.) sa trestná sadzba pohybuje v rozmedzí od 4 rokov do 10 rokov. Okresný súd obžalovanému vzhľadom na uznanie viny tento trest znížil o jednu tretinu v zmysle § 39 ods. 5 Tr. zák. na 2 roky a 8 mesiacov (32 mesiacov), kde by mala byť znížená spodná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby na 3 roky. Možno sa stotožniť s názorom okresného súdu, že na obžalovaného je nevyhnutné pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody. Krajský súd však

zastáva názor, že na obžalovaného bolo nevyhnutné pôsobiť prísnejším nepodmienečným trestom odňatia slobody, a to minimálne na úrovni dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby v trvaní 4 roky (za akceptácie právneho posúdenia skutku z obžaloby). Nemožno opomenúť fakt, že obžalovaný útočil na poškodeného C. D. spôsobom, ktorý nemožno považovať za útok v afekte. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný v čase skutku poškodeného nemal v obľube, skôr pociťoval voči nemu zášť a negatívne emócie, nakoľko niekoľko dní pred skutkom mu posielal výhražné SMS-ky a fotky zbrane a noža, čím mu jasne dával najavo, že s ním má problém súvisiaci s jeho bývalou priateľkou B. H.. Pokiaľ teda došlo k náhodnému stretnutiu medzi obžalovaným a poškodeným dňa 25.8.2024, obžalovaný mal v sebe nahromadené vnútorné napätie voči poškodenému, ktoré nakoniec pretavil do toho, že poškodeného bezdôvodne napadol s nožikom a spôsobil mu celkovo tri bodné rany, pričom sa javí dôvodným aj to, že v ďalšom útoku mu zabránil len okoloidúci, zhodou okolností policajt v čase osobného voľna a svedkyňa B. H.. Netreba opomínať ani fakt, že obžalovaný v priebehu trestného konania čiastočne prispôboval svoje tvrdenia vo výpovediach so snahou bagatelizovať jeho konanie a minimalizovať vážnosť spôsobenej situácie. Pôvodne tvrdil, že nôž mal u seba náhodne a ani nemal patriť jemu, ale jeho kamarátovi, ktorý to vyvrátil a následne bolo preukázané, že fotky noža posielal poškodenému zo svojho mobilného telefónu. Obžalovaný sa tiež snažil časť viny hodiť na poškodeného, kedy tvrdil, že potýčka bola vzájomná a poškodený ho mal pred skutkom provokovať. Uvedené bolo vyvrátené očitými svedkami incidentu, kedy bolo ustálené, že práve obžalovaný mal byť jediným agresorom a poškodený mal byť v podstate v úlohe pasívnej obete. Vzhľadom na okolnosti, ktoré predchádzali skutku (neustále vyhrážanie sa obžalovaného nielen poškodenému zasielaním výhražných fotiek, ale aj vyhrážaním sa svojej bývalej priateľke), na priebeh skutku (opakované bodné rany spôsobilé k ohrozeniu životne dôležitého orgánu – srdca) a ako aj celkový prístup obžalovaného k vypovedaniu úplnej pravdy (prispôbovanie si výpovede vzhľadom na priebeh dokazovania) možno konštatovať, že uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov je trestom neprimerane miernym a nezákonným. Obžalovanému mal byť uložený trest odňatia slobody prísnejší a to minimálne vo výmere 4 roky so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Z dôvodu absencie odvolania prokurátora proti výroku o treste v neprospech obžalovaného však krajský súd tento trest nemohol prísniť.

S poukazom na závažnosť konania obžalovaného a následok, ako aj s poukazom na okolnosti spáchania skutku, na charakter trestného činu, motív a okolnosti jeho spáchania krajský súd rozhodol tak, že obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne neodložil, nakoľko mal za to, že účel trestu naplní v prípade obžalovaného z hľadiska preventívneho aj represívneho účelu trestu, trest nepodmienečný. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný A. B. v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, krajský súd ho zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Pri nezmenenom výroku okresného súdu o prepadnutí veci a to vreckového zatváracieho noža značky EXTOL CRAFT s rukoväťou nepravidelného sfarbenia zeleno-hnedej farby s dĺžkou čepele 8,2 cm, o dĺžke v zloženom stave cca 11,5 cm, možno konštatovať, že tento výrok okresného súdu zodpovedá stavu veci a zákonu. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybné, že tento nožík bol použitý na spáchanie trestného činu.

Po preskúmaní spisu na základe odvolania poškodeného krajský súd zistil, že výrok rozsudku, ktorým podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodeného C. D. odkázal so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces, nezodpovedá stavu veci a zákonu v časti nároku poškodeného titulom nemajetkovej ujmy.

Čo sa týka výroku napadnutého rozsudku, v ktorom okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. rozhodol, že obžalovaný je povinný nahradiť poškodenému C. D. škodu vo výške 1 430 eur, ktorú si poškodený riadne a včas uplatnil z titulu bolestného, druhostupňový súd v celom rozsahu odkazuje na správne dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu a v podrobnostiach na ne poukazuje, avšak z hľadiska väčšej prehľadnosti (z výroku nie je zrejmé o aký nárok sa konkrétne jedná) zrušil aj tento výrok napadnutého rozsudku a znova o ňom rozhodol.

V prvom rade treba uviesť, že v trestnom konaní si poškodený C. D. uplatnil riadne a včas, okrem náhrady škody (bolestné vo výške 1 430 eur), aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do jeho zdravia, súkromia a obvyklého spôsobu života, ku ktorému došlo u poškodeného v dôsledku protiprávneho konania obžalovaného.

Poškodený si uplatnil včas aj náhradu škody a to náklady spojené s PN vo výške 3 741,44 eur, kompenzácie mzdy vo výške 4 673,58 eur, náhrady mzdy za nevyhnutné voľno vo výške 705,85 eur a náhradu trov poškodeného vo výške 3 687,65 eur, s ktorými nárokmi bol odkázaný na civilný proces, krajský súd aj v tejto časti v celom rozsahu odkazuje na správne dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Podľa § 287 ods. 1, veta prvá Tr. por., ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený.

Podľa § 46 ods. 1 veta prvá Tr. por. poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Podľa § 46 ods. 3 Tr. por. poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Vzhľadom na definíciu pojmu škoda (§ 46 ods. 1 Tr. por.) povinnosť rozhodnúť o jej náhrade v odsudzujúcom rozsudku, ak bol jej nárok riadne uplatnený, sa vzťahuje na škodu majetkovú, morálnu aj inú, aj na porušenie či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného s tým, že pojem „morálna škoda“ vo vzťahu k škodlivému následku spôsobenému trestným činom treba v prípade smrti (napr. aj znásilnenia, sexuálneho násillia, poškodenia dobrého mena pri krivom obvinení) vykladať v súlade s výkladom pojmu „nemajetková ujma“ v občianskom konaní.

Je zrejmé, že trestnoprávny pojem „škoda“ je obsahovo výrazne širší a obsiahlejší ako pojem „škoda“ v práve súkromnom. Trestné právo, a to predovšetkým v zmieňovanom ustanovení § 46 ods. 1 Tr. por., totižto vychádza z pojmu škoda, resp. definuje jeho obsah nie v zmysle dnes už v Európe postupne prekonanej a prekonávanej predstavy o škode ako zásahu výlučne do majetkových práv poškodeného, ale nazerá na škodu modernejším, vyspelo-európskym chápaním ako na protiprávny zásah do materiálnych i nemateriálnych práv, pričom výsledkom takéhoto zásahu môže byť logicky nielen ujma materiálna (majetková či peňažná), ale aj ujma nemateriálna (imateriálna), teda ujma či škoda, ktorá sa neprejaví vo sfére materiálnej, ale vo sfére inej, tvorenej všetkými ostatnými právami inej, nie – materiálnej, povahy, ktorým právny poriadok priznáva právnu ochranu a ich porušenie resp. zásah do týchto práv sankcionuje. Trestný poriadok teda vníma škodu ako škodu majetkovú, morálnu a inú, pričom obsahovo odkazuje na porušenie či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného s tým, že pojem „morálna škoda“ a „iná škoda“, vo vzťahu k škodlivému následku spôsobenému zavineným protiprávnym konaním sankcionovaným normami trestného práva, treba vnímať ako pojmy, ktoré sú v priamej súvislosti so všeobecným pojmom „nemajetková, resp. imateriálna ujma“ v práve civilnom, t. j. pojmom, ktorý je obsahovo natoľko rôznorodý, ako sú obsahovo rôznorodé zákonné práva a slobody, ktoré podliehajú zákonnej ochrane a zásah do ktorých je právom sankcionovaný (spravidla vo forme príkazu takýto zásah odstrániť/napraviť/zastaviť). S ohľadom na tieto skutočnosti, t. j. predovšetkým s ohľadom na imateriálny charakter týchto chránených práv, možno takúto (nemajetkovú) ujmu, ktorá takýmto porušením vznikla, peňažne len zmierniť, v žiadnom prípade však nie reparaovať, to s ohľadom na charakter týchto práv nie je možné (protiprávny zásah, ktorým došlo k porušeniu zdravia či cti fyzickej osoby, nie je možné peniazmi, resp. peňažnou reparáciou napraviť, peňažná náhrada slúži len na prípadné zmiernenie následkov takéhoto konania).

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody v adhéznom konaní je nutné rešpektovať hmotnoprávne ustanovenia osobitných predpisov, na ktorých je uplatnený nárok založený a ktorými sa tiež aj riadi. Tieto predpisy špecificky upravujú vznik nároku na náhradu škody, jeho obsah a rozsah, spôsob náhrady. Potom aj pri rozhodovaní o neoprávnených zásahoch do osobnostných práv a právnych prostriedkoch nápravy sa rozhoduje podľa § 11 Občianskeho zákonníka a nasl. (ďalej len OZ).

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Úprava ochrany zdravia, súkromia, vrátane obvyklého spôsobu života, vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je totiž zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava zároveň rodinný život priraduje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do rodinného súkromia. V prípade, že medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Treba tiež uviesť, že právnym prostriedkom ochrany proti takému zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

S poukazom na vyššie uvedené je potrebné uzavrieť, že ustanovenia § 11 a nasl. OZ poskytujú právny základ nároku na náhradu nemajetkovej - imateriálnej ujmy spôsobenej jednotlivcovi útokom obžalovaného na osobu poškodeného.

Súdna prax tuzemských súdov pripustila žaloby na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré si uplatňujú postihnuté osoby, ktorých právo na súkromný život bolo dotknuté protiprávnym konaním obžalovaného voči jeho osobe.

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej sa poškodený domáhal v prejednávanej veci, môže súd podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôvody priznania náhrady sú v tomto ustanovení uvedené len demonštratívne. Zákon tu ustanovuje jedinú podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá bude splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadosťučinenie nezdá postačujúce.

Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t. j. materiálnej satisfakcie) je vždy – v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu – existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

I keď samotné jednotlivé súčasti osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 11 OZ (ľudská dôstojnosť, česť, meno, vážnosť, súkromie a pod.) sú hodnoty, ktoré v podstate nemožno vyjadriť v peniazoch, to ešte neznamená, že by peniazmi nebolo možné

vyjadriť výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do osobnosti. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch predpokladá splnenie určitých zákonom kvalifikovaných podmienok. Výšku náhrady tohto zadosťučinenia určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Občiansky zákonník žiadnu maximálnu ani minimálnu hranicu výšky zadosťučinenia v peniazoch nestanovuje. Ustanovenie § 13 ods. 1 OZ stanovuje len, že zadosťučinenie má byť primerané. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe musí riadiť dvoma v zákone taxatívne stanovenými kritériami (§ 13 ods. 3 OZ – závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo) a z týchto musí pri svojom rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzať. Iné ako vyššie uvedené kritériá nemôže súd pri rozhodovaní o tejto otázke vziať na zreteľ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 18. februára 2010, sp. zn. 3Cdo/137/2008, kde bolo uvedené, že v prípade zásahu do práva na súkromie nie je zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere jedinou relevantnou formou závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach.

Krajský súd dospel k záveru, že konaním obžalovaného, ktorým naplnil skutkovú podstatu zločinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., došlo k neoprávnenému zásahu do práva poškodeného C. D. na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práva na súkromný život, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu § 11 OZ. V posudzovanom prípade tento zásah do osobnostných práv poškodeného krajský súd videl mimoriadne významným. Poškodený v súvislosti s traumou ako následkom protiprávneho konania obžalovaného túto prežíva veľmi intenzívne, pričom situácia nepriaznivo ovplyvnila aj jeho psychický stav. Útok obžalovaného spôsobil poškodenému veľkú psychickú traumu. V dôsledku toho musel navštevovať psychiatra a psychológa. Má obavy chodiť mimo domácnosť. Uvedené skutočnosti boli krajskému súdu preukázané z výpovede poškodeného, ktorý podrobne popísal tieto skutočnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu útok obžalovaného na poškodeného zásadným spôsobom zasiahol do jeho života a nenávratne zmenil jeho doterajší život.

Krajský súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol na následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania obžalovaného, ako aj na dôsledky, ktoré toto konanie u poškodeného vyvolalo. Účelom finančného zadosťučinenia je do istej miery kompenzovať emocionálne útrapy poškodeného. Preto krajský súd na tento účel považoval sumu 5 000 eur za primeranú.

Odvolací súd neurčil lehotu na plnenie (tzv. paričnú lehotu) podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, to znamená že v takomto prípade otázka lehoty na plnenie sa bude odvíjať od okamihu výzvy oprávnených (poškodených) zaslanej obžalovanému.

Poškodený žiadal uhradiť aj škodu pozostávajúcu z nákladov spojených s PN, kompenzácie mzdy, náhrady mzdy za nevyhnutné voľno a náhradu trov poškodeného, s ktorými nárokmi bol odkázaný na civilný proces. Čo sa týka náhrady trov poškodeného, táto môže byť priznaná vo vykonávacom konaní v zmysle § 557 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd na podklade riadne podaného odvolania obžalovaného a poškodeného v neprospech obžalovaného preto pochybenia súdu prvého stupňa napravil a procesným postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), f), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina, č. k. 2T/16/2025-549 z 24.4.2025 vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a vo výroku o náhrade škody a sám vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.